

EFSA-opinie PFAS over voedsel en drinkwater

Wat weten we van PFAS en de EFSA opinie?

De Europese Voedselveiligheidsautoriteit (EFSA) heeft in september 2020 een nieuwe wetenschappelijke opinie uitgebracht over de gezondheidsrisico's door de aanwezigheid van PFAS in voedsel. De EFSA heeft de hoeveelheid PFAS berekend die mensen veilig binnen mogen krijgen gedurende hun hele leven (gezondheidskundige grenswaarde). Deze ligt lager dan voorheen.

Het RIVM ziet in het EFSA-rapport aanleiding opnieuw naar de bestaande grenswaarden voor PFAS in o.a. voedsel, bodem, (drink)water en lucht te kijken. Het RIVM stelt overigens ook dat het niet zeker is dat de door EFSA afgeleide waarde precies goed is. Het nadere onderzoek van het RIVM kan leiden tot het advies nadere maatregelen te treffen, zoals aanscherping van wetgeving en normen. Dat blijkt uit de op 15 januari 2021 door het RIVM gepubliceerde appreciatie van de EFSA-opinie.

Mensen krijgen op veel verschillende manieren PFAS binnen. Bijvoorbeeld via voedsel, drinkwater, bodem en lucht. Het is bekend dat het Nederlandse drinkwater kleine hoeveelheden PFAS kan bevatten. Uitgangspunt is en blijft dat het drinkwater uit de kraan voor iedereen veilig en gezond is om te drinken, een heel leven lang. Drinkwater voldoet aan zeer strenge kwaliteitseisen. Consumenten kunnen gewoon veilig water uit de kraan blijven gebruiken.

Wat gebeurt er nu?

Op verzoek van het ministerie van IenW berekent het RIVM de risicogrenzen voor PFAS in bodem, oppervlaktewater en drinkwater. Waarschijnlijk worden de risicogrenzen in sommige gevallen lager. Voor de normstelling rond drinkwater wordt door RIVM de bijdrage van water in het totale pakket van voedsel-inname meegewogen. Het advies van RIVM en de besluitvorming over de risicogrenzen worden in de eerste helft van 2021 verwacht.

Voor de drinkwatersector is de volksgezondheid van het grootste belang. De sector volgt het onderzoek van het RIVM zeer nauwlettend en zal, waar en wanneer nodig, graag bijdragen aan dat onderzoek en het vervolgtraject. Daarbij vraagt de sector in ieder geval aandacht voor de volgende punten.

In december 2020 zijn, bij afronding van de herziening van de Europese Drinkwaterrichtlijn, PFAS normen vastgesteld. Het is niet duidelijk hoe de nieuwe Drinkwaterrichtlijn en de EFSA opinie zich tot elkaar verhouden. Wat Vewin betreft ligt voor de hand dat de doorwerking van de Europese EFSA-opinie eerst op Europees niveau worden beschouwd.

Belangrijk is ook dat besluitvorming gebaseerd moet zijn op een realistisch beeld van de verschillende blootstellingsroutes (voedsel / voedselverpakkingen / lucht / drinkwater) en het relatieve belang van drinkwater daarin, inclusief 1) een volledig beeld van de gevolgen voor de drinkwatersector en 2) inzicht in de kosten-baten verhouding tussen bronaanpak en end-of-pipe maatregelen

- **Bezie mogelijke doorwerking van de EFSA opinie eerst op Europees niveau en laat niet elke lidstaat afzonderlijk conclusies trekken.**
- **Besluitvorming moet zijn gebaseerd op een realistisch beeld van de verschillende blootstellingsroutes en het relatieve belang van drinkwater daarin, inclusief 1) een volledig beeld van de gevolgen voor de drinkwatersector en 2) inzicht in de kosten-baten verhouding tussen bronaanpak en end-of-pipe maatregelen.**

PFAS horen niet thuis in het milieu

De drinkwatersector vindt dat stoffen als PFAS in het geheel niet thuishoren in het milieu en de bronnen voor drinkwater, grond- en oppervlaktewater. De drinkwatersector is pleit voor een nationaal en Europees totaal verbod van PFAS omdat ze slecht afbreken en daardoor lang in het milieu aanwezig blijven. Het Rijk, andere overheden en bedrijven hebben hier allemaal een verantwoordelijkheid in. Wat niet in de bronnen voor drinkwater terecht komt, hoeven de drinkwaterbedrijven er ook niet uit te zuiveren. Aanpak bij de bron (voorzorgprincipe) is altijd te prefereren boven een end-of pipe oplossing. De sector pleit daarom al langer voor strengere vergunningverlening.

- **Uitgangspunt is en blijft bronaanpak. De drinkwatersector vindt dat stoffen als PFAS in het geheel niet thuishoren in het milieu en de bronnen voor drinkwater, grond- en oppervlaktewater. Wat niet in de bronnen voor drinkwater terecht komt, hoeven de drinkwaterbedrijven er ook niet uit te zuiveren.**